

Sint Maarten

Martinus werd in het jaar 316 te Sabaria in Hongarije geboren. Zijn ouders waren heidenen. Zijn vader bekleedde een voornamelijk rang in het leger. Toen Maarten 10 jaar was ging hij,



tegen de wil van zijn ouders, naar de katholieke kerk waar hij zich liet opnemen onder de geloofsleerlingen. Op zijn 15^e jaar trad hij in dienst van het leger. Het was midden in de winter toen een officier Maarten opdracht gaf een bevel over te brengen naar Amiens. De bittere kou drong door zijn mantel heen en verkilde zijn ledematen. Maar zie, bij de poort van Amiens ligt een bedelaar, naakt. De man steekt zijn hand uit en smeekt om een aalmoes. Maarten heeft niets bij zich, de man rilt. Maarten bedenkt zich geen moment, neemt zijn zwaard en snijdt zijn zware, rode mantel in tweeën en geeft de helft aan de bedelaar. Maarten rijdt verder, maar vreemd, hij voelt de kou niet meer. Maar nog vreemder gaat gebeuren. In de nacht verschijnt Christus aan Maarten. Wat ziet Maarten? Christus heeft de helft van zijn rode

mantel om en hij lijkt op de bedelaar. Christus zegt: “Dit kleed heeft Maarten mij gegeven en hij is nog maar geloofsleerling”. Op 18 jarige leeftijd werd Maarten gedoopt. Later in 371 werd hij bisschop van Tours maar bleef arm en bescheiden. Kort voor zijn einde nabij was zag hij de duivel. “Wat wilt ge, gruwzaam dier, gij zult aan mij niets vinden wat u toebehoort”. Na deze woorden stierf Maarten, 81 jaar oud, op 11 november 397.

Het Sint Maartensvuur

Sint Maartenviering in Broekhuizen/vorst

Het Sint Maartensvuur is het enige oude lichtjesfeest wat ons nog rest van de vroegere herfstfeesten. De lichtjestijd begon rond 17 september, dan werden de lampen gevuld met olie en met een lampionoptocht werd de herfst ingeluid. Het feest van St. Maarten was vroeger een echt natuurfeest. De boeren hingen een uitgeholde biet of knolraap aan de deur om te laten zien dat het werk klaar was. De oogst was binnen, de slacht aan de kant en het winterkoren gezaaid. Het lichtje in de biet wil zeggen dat we het licht nu binnen moeten zoeken in de donkere tijd voor Kerstmis. De 11^e november was voor de boeren een belangrijke datum, dan ging het nieuwe pachtjaar in en moesten ze accijns betalen. De gehele gemeenschap verzamelde hout voor het St. Maartensvuur, dat 's avonds werd aangestoken. De as werd het hele jaar door bewaard om te gebruiken tegen besmetting van mens en dier. Het Sint

Maartensvuur wordt ook wel angstvuur genoemd omdat men bang was voor de donkere dagen. De 11^e november is een echt kinderfeest geworden. Men gaat in optocht met feestelijke lampionnen naar het vuur. Op vele plaatsen, ook in Broekhuizen/vorst, gaat St. Maarten te paard voorop en de plaatselijke muziekvereniging begeleidt de hele stoet. In Broekhuizenvorst en Broekhuizen gaan de kinderen sinds 2003 weer langs de huizen om hun lampions of fakkels te showen en de kinderen worden hiervoor dan



beloond. In vroegere tijden gingen de schooljongens uit Broekhuizenvorst tegen de jongens uit Ooijen op pad, hun gezicht zwart gemaakt, om elkaars vlag te veroveren. Deze waren meestal goed verstopt en bewaakt. Sinds 1955 georganiseerd Sint Maartensfeest.



Sint Martinus bisschop, roem van alle landen, dat wij hier met lichtjes lopen, is voor ons geen schande. In de hoge vorsten hangen dikke worsten, geef ons de lange, laat de korte hangen. Hier woont vast een rijke man, die ons wel wat geven kan. Veel zal hij geven, lang zal hij leven, zalig zal hij sterven, het hemelrijk beërven.

Is het donker lucht op Sint Martijn, zo zal het een zachte winter zijn, maar is die dag het weer helder, de vorst dringt door in menig kelder.



In vroegere tijden maakten de school kinderen van uitgeholde bieten of mangel wortelen hun lampions

*Sint Maarten 2009 (Vera Verstegen)
en de zwerver (Luuk Loonen)
beiden uit Broekhuizen*

Jeu Derikx

